

04/10/2026

שלום רב,

לכבוד:

חברי וחברות המשלחת הישראלית לוועידת האקלים

הנדון: דרישות מדיניות וצעדים הכרחיים להבטחת ביטחון אנרגטי, צדק אקלימי ומעבר מדלקים פוסיליים

ועידת COP31 מתכנסת על רקע משבר אקלימי ואנרגטי חסר תקדים, המתאפיין בגלי חום קיצוניים, אירועי אל-ניניו עוצמתיים ואזהרה רשמית של תוכנית הסביבה של האו"ם (UNEP) מפני חריגה צפויה מסף ההתחממות של 1.5°C .

משבר האנרגיה, התנודתיות במחירי הדלקים הפוסיליים, החרפת השפעות האקלים והחריגה הצפויה מרף ההתחממות של 1.5°C מחייבים האצה, ולא האטה, של המעבר מדלקים פוסיליים. בהתאם לכך, גרינפיס הגדיר את קידום המעבר הצודק מדלקים פוסיליים (Just Transition Away from Fossil Fuels - JTAFF) כמטרה הפוליטית המרכזית שלנו ל-COP31.

ההסתמכות העולמית והאזורית על נפט, גז ופחם אינה רק המנוע המרכזי של משבר האקלים, אלא גורם ישיר ל"פוסילפליציה" (אינפלציה הנובעת מתנודתיות מחירי הדלקים), להתייקרות מחירי המחיה והאנרגיה, ולסיכונים ביטחוניים וסביבתיים חמורים הנגזרים מפגיעה בתשתיות דלקים בזמן עימותים.

דו"ח UNEP מספטמבר 2026 קובע כי העולם צפוי לחצות את רף 1.5°C בשנים הקרובות, אך מדגיש כי עומק החריגה ומשכה עדיין תלויים בהחלטות המתקבלות כיום, וכי יש לפעול במהירות לצמצום הפליטות ולהחזרת הטמפרטורה אל מתחת ל- 1.5°C . נציגי המשלחת הישראלית נדרשים לפעול בוועידה מתוך הכרה כי יעד ה- 1.5°C אינו בגדר המלצה, אלא חובה משפטית ומחייבת כפי שנקבע בחוות הדעת המייעצת של בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) ולהדגיש כי חריגה זמנית ממנו אינה יכולה לשמש הצדקה לויתור על היעד או להחלשת השאפתנות.

דרישות מפתח מהמשלחת הישראלית בדיוני COP31:

א. תמיכה במעבר צודק ומחייב מדלקים פוסיליים (JTAFF)

- תמיכה בהחלטת הוועידה לגמילה מדלקים פוסיליים: על ישראל לתמוך באופן פעיל בניסוח טקסט החלטה רשמי המאיץ מעבר מהיר, צודק וממומן מדלקים פוסיליים (Just Transition Away from Fossil Fuels).
- אימוץ יעד החשמול "35 by 35": תמיכה ביעד הציבורי שהציבה נשיאות הוועידה להשגת 35% חשמול גלובלי עד שנת 2035, תוך התעקשות שלפחות 75% מהחשמל ייוצר מאנרגיות מתחדשות כדי להבטיח דחיקה בפועל של דלקים פוסיליים.
- גיבוש מפת דרכים לאומית (National TAFF Roadmap): התחייבות ישראלית להצטרפות ליוזמת "קואליציית העושים" (Santa Marta Coalition) וגיבוש מפת דרכים לאומית למעבר מדלקים

פוסיליים, התואמת יעד 1.5°C ומתייחסת גם להפקה, יצוא והמשך הרחבת תשתיות פוסיליות וקידום מעבר לאנרגיה נקייה.

ב. יישום עיקרון "המזהם משלם" (Make Polluters Pay) ומימון אקלים

- מיסוי רווחי עתק פוסיליים: תמיכה במנגנונים בינלאומיים ולאומיים למיסוי פרוגרסיבי על תאגידי דלקים פוסיליים שהרוויחו מזינוקי המחירים והעימותים האזוריים, בזמן שיוקר המחיה של משקי בית בעולם זינק בעקבות מחירי האנרגיה.
- הזרמת משאבים למימון אקלים ונזקים: תמיכה בהגדלת קרנות הפיצוי על נזק ואובדן (Loss & Damage) והנגשת מימון אקלימי למדינות וקהילות פגיעות, כחלק מתוכנית העבודה של האו"ם למימון אקלים (CFWP).

ג. הגנה על המדע והתחייבויות אקלימיות

- דחיית נרמול החריגה (Overshoot): התנגדות תקיפה לכל ניסיון להחליש את מעמדו של מדד ה- 1.5°C או להציג חריגה ממנו כטבעית, מקובלת, או "כבר חרגנו, אז בואו נמשיך".
- חיזוק מעמד מדע האקלים (Defending Science): שמירה על יושרת הנתונים המדעיים של ה-IPCC ומניעת מניפולציות של תעשיית המזהמים בדיוני ה-UNFCCC.

ד. הגנה על הטבע והפחתת פלסטיק במקור

- עצירת הרס היערות עד 2030: תמיכה בשילוב בין אמנת האקלים לאמנת המגוון הביולוגי (CBD) לעצירה ושיקום של הרס היערות והמערכות האקולוגיות.
- אמנת פלסטיק גלובלית (Global Plastics Treaty): תמיכה באמנה בינלאומית מחייבת לצמצום ייצור הפלסטיק במקור (INC-5.4), המהווה גורם מרכזי בהתרחבות פליטות הפחמן והזיהום הפטרוכימי.

ה. הפעלה של מנגנון המעבר הצודק

- תמיכה בהקמת Belem-Antalya Mechanism, שירכז ויתאם את המאמצים הבינלאומיים למעבר צודק ויחזק מימון, בניית יכולות וסיוע למדינות.

ו. הבטחת GST - Global Stocktake 2 שאפתני ומבוסס מדע

- תמיכה בתהליך GST2 שיקדם מעבר מדלקים פוסיליים, יחזק שאפתנות עד 2030 וישען על המדע הטוב ביותר ועל עבודת ה-IPCC.

ל-COP31 יש חשיבות לא רק במה שיוסכם באנטליה אלא באופן שבו ההסכמות יתורגמו למדיניות לאומית. מבחינת גרינפיס, המבחן המרכזי של הוועידה הוא האם ממשלות ינצלו את משברי האקלים, האנרגיה ויוקר

המחיה כדי להעמיק את התלות בדלקים פוסיליים או כדי להאיץ את המעבר למערכת אנרגיה נקייה, יציבה וצודקת יותר.

גרינפיס ישראל מבקש מהמשלחת הישראלית להגיע ל-COP31 עם עמדה ברורה התומכת במעבר מדלקים פוסיליים, בהרחבת אנרגיה מתחדשת וביישום המעבר באופן צודק וממומן; לפעול באופן אקטיבי לקידום עקרונות אלה במשא ומתן; ולתרגם אותם גם למדיניות ולתכנון האנרגיה בישראל.

נשמח להיפגש עם נציגי המשלחת טרם הוועידה ולהציג את עמדתנו בהרחבה.

בברכה,

הילה אטקין,

ראש תחום אקלים ואנרגיה, גרינפיס ישראל

